

Ministerie van Volksgezondheid,
Wetenschap en Sport

Pandemische paraatheid en Coalitieakkoord

Aanwezig: PM

? januari 2022

Tekst uit Coalitieakkoord

Wij gebruiken de lessen uit de coronacrisis, zoals het belang van samenwerking, ontschotting en nieuwe (digitale) werkvormen, en maken ons klaar voor toekomstige gezondheids crises door versterking van de pandemische paraatheid. Dit betekent een (Europese) **inzet op o.a.** onafhankelijkheid voor genees- en hulpmiddelen, het borgen van publieke belangen en het in overleg met experts instellen van zorgreserves. Daarnaast willen we een flexibele opschaling en inzet van de ic-capaciteit met name op personeel gebied. Ook versterken we de publieke gezondheidszorg.

Pandemische paraatheid: regulier versterken en flexibel kunnen opschalen

Beleidsopgaven

1. Versterken publieke gezondheid (m.n. infectieziektebestrijding, GGD)
2. Zorg: basis en opschaalbaarheid op orde brengen
3. Versterken leveringszekerheid en toegang medische producten (waaronder vaccins)

Doorsnijdende thema's door deze kernonderwerpen

- Sturing en regie
- Informatie/datavoorziening
- Internationale samenwerking
- Kennis en innovatie

Pandemische paraatheid als nieuw programma

Waarom:

- Lessen COVID en opgaves richting de toekomst
- Voorkomen of beperken van ontwrichting van samenleving en afname welzijn
- De kosten voor pandemische paraatheid zijn slechts een kleine investering afgezet tegen de kosten voor het bestrijden van een pandemie (korte en lange termijn)

Hoe:

- Programma zorg en infectieziektebestrijding, 4 jarig, Programmadirectie Pandemische Paraatheid.

- 5.1.2e VWS breed (5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e CZ
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e LZ 5.1.2e 5.1.2e PDPP 5.1.2e

Concept verdeling envelop pandemische paraatheid

- Middelen zijn gereserveerd in coalitieakkoord en nog niet toegevoegd aan de begroting VWS
- Overheveling van middelen vindt plaats op basis van bestedingsplannen en wordt betrokken bij begrotingsvoorbereiding
- NB. Eén tegen eenzaamheid en waardering zorgmedewerkers valt buiten PP

	2022	2023	2024	2025	Structureel
Zorg	51	80	110	110	129
Publieke gezondheid	67	115	170	171	150
Leveringszekerheid	62	45	20	19	21
Totaal	180	240	300	300	300

1. Versterken Publieke Gezondheid

Wendbare infectieziektebestrijding

- Beter stelsel monitoring, surveillance en opvolging, bij GGD-en, zorgpartijen en RIVM
- Voorkomen bij de bron: risico op zoonosen verkleinen in de breedte van volksgezondheid, diergezondheid en leefomgeving/natuur ism MLNV
- Pandemische vaccins: voldoende beschikbaarheid en toegang
- Robuust en opschaalbaar vaccinatiestelsel
- Ontwikkeling kennis, expertise en innovatie
- Versterkte internationale inzet (monitoring en surveillancesignaleringsrol ECDC en mondiale afspraken, rol EU vaccins)

Opschaalbare infectieziektebestrijding

- Robuuste crisisstructuur met centrale sturingsmogelijkheden: ontwikkeling landelijke functionaliteit die landelijke regie en sturing mogelijk maakt bij gewenste snelle opschaling bij GGDen van medisch handelen, bv testen en BCO.
- Versterking data/ICT infrastructuur voor datagestuurde infectieziektebestrijding
- Voldoende capaciteit, oa gespecialiseerde kennis (Artsen infectieziektebestrijding)

> Dit alles landt in een aanpassing van de Wet Publieke Gezondheid

2. Zorg: basis en opschaalbaarheid op orde brengen

- Beschikbaarheid capaciteit en materiaal (bedden, IC, medische inventaris en producten, ambulances etc.)
- Versterken infectieziektepreventie en -bestrijding binnen curatieve en langdurige zorg en borgen in o.a. protocollen, opleiding, audit, inzet artsen langdurige zorg etc.
- Flexibiliteit (op- en afschaalbaarheid)
- Versterken crisisstructuur met centrale regie en sturing in de zorg bij een landelijke crisis (ROAZ, zorgverzekeraars, GHOR, veiligheidsregio, DPG en GGD).
- Nationale zorgreserve, mantelzorgers, vrijwilligers – zoals Rode Kruis - en Defensie

> dit landt in een juridisch kader voor de crisisstructuur in de zorg, met aanpassing van meerdere wetten/regelingen

3. Versterken leveringszekerheid en toegang medische producten

- Leveringszekerheid – structurele weerbaarheid door meer zicht op en snellere toegang tot beschikbare middelen binnen en buiten de overheid
- Onder paraplu Europese gezondheidsunie investeren in open strategische autonomie door ontwikkeling en (schaalbare) productie van vaccins en andere relevante medische producten, dichtbij huis. Gaat om o.a. uitbreiding EMA mandaat, ECDC en HERA.
- Internationale samenwerkingsverbanden buiten de EU (o.a. India, China en VS).
- Stimuleren van schone, duurzame en innovatieve productie dichtbij huis (en onderzoek naar instrumentarium om dit te stimuleren)
- Gecoördineerd en slim inkoopbeleid
- Aanleggen van ijzeren voorraden (geneesmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en kritische medische hulpmiddelen) en onderzoek naar mogelijkheden om dit (wettelijk) te verplichten
- PM voorzieningen en sturing tijdens crisis (niet pandemische genoeg; LCH LCG)

Doorsnijdende thema's

- Sturing en regie
  - Centrale aansturing en doorzettingsmacht tijdens crisis ("impasse-toets")
  - Afstemming functionele kolom (witte kolom) en algemene crisisbestrijding
  - Aanpassing WPG (en WVR)
  - Sturing op spreiding en capaciteit mensen en middelen (opeisbaarheid)
- Informatie/data
  - snellere en betere monitoring en surveillance,
  - uitwisseling data tussen zorgprofessionals en domeinen (rechtmatig, schaalbaar en flexibel),
  - bouwen business intelligence (denken vanuit 1 gemeenschappelijk taal)
- Internationale samenwerking
  - samenwerken aan open strategische autonomie in Europa bij bv. aankoop en ontwikkeling van vaccins en medische hulpmiddelen en kennis
  - Joint Health-Finance Task Force (G20 gezondheid en Financiën)
- Kennis en innovatie
  - Multidisciplinair (benutten kennis wateroverlast, versterken kennis gedragscomponent, Onehealth),
  - Regie Rijksoverheid en helpen/aanjagen markt, stimuleren van wetenschap en onderwijs.
  - Benutten rol van Topsector Life Sciences & Health, voorbeeld: indiening voorstel voor Nationaal Groeifonds APOLLONL door VWS.

Observaties

1. Risico dat 'de generaal de vorige veldslag wil winnen'
2. Lopende evaluaties; zal nog input volgen
3. Debat 22/12; veel aandacht voor verhogen ic capaciteit
4. Sturingsvraagstuk; algemene crisisbeheersing versus functionele crisisbeheersing
5. Oprichting LFI
6. HERA en Europese afstemming
7. Lopende Nationaal Groei Fonds aanvraag
8. Afstemming zoönose vraagstuk en commissie Bekedam

Wat vraagt politieke aandacht in Q1 (1)

- Formuleren beleidsagenda pandemische paraatheid: richting en prioritering
- Planvorming budgettering en voorbereiding begrotingsvoorbereiding
- Besluitvorming en uitwerking Landelijke Functionaliteit Infectieziektenbestrijding (z.s.m. overleg met u)
- Voorbereiding wijziging Wpg (in verband met vraag en toezegging TK)

Wat vraagt politieke aandacht in Q1 (2)

- Notaoverleg "Nu investeren in de GGD" 17 januari: opvolging rapport en inzet in het kader van versteviging pandemische paraatheid 5.1.2e
- Zoönosebrief: gezamenlijke brief met LNV over opvolging rapport 5.1.2e
- Eerste onderzoeksdeel OVV rapport medio februari 2022, opvolging conclusies en aanbevelingen (ook media aandacht en aandacht in de TK)
- Verbinding tussen de lange termijn aanpak COVID en de pandemische paraatheid (in relatie tot debatten)
- Europese ontwikkelingen en besluitvorming voer de Treaty en de Unie (PM wat komt er op het bordje in Q1 2022 vraag bij IZ if er al een moment voorzien is voor nieuwe bewindspersoon pp in eu)

Versterken governance publieke gezondheid

Hoofdpijnennota Wet Publieke Gezondheid (najaar 2022)

- Beleidsambities gericht op robuust en wendbaar stelsel publiek gezondheid waarbinnen sprake is van eenduidige sturing en regie
- Versterken kwaliteit en kwantiteit GGD Infectieziekte bestrijding

Onderzoek regie en sturing in de zorg in crisistijd (medio 2022)

- Gericht op het komen tot een effectief vormgegeven samenwerking en (centrale) aansturing in de zorgkolom in crisistijd zodat er eenduidigheid bestaat ten aanzien van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en doorzettingsmacht op regionaal en landelijk niveau

PROCES:

- januari: ambtelijke afstemming met ketenpartners (J&V, BZK, GGD'en, VNG, VR's)
- februari: bestuurlijke afstemming
- maart: politieke besluitvorming

Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI)

Een crisisorganisatie van het Rijk gericht op grootschalige operaties, die verantwoordelijk is voor:

- de **centrale regie** op de voorbereiding op een A-infectieziekte met landelijke impact door kaderstelling op medisch-operationele processen t.b.v. uniformering en opschaalbaarheid in 25 GGD-regio's.
- Organisatie en ter beschikking stellen van **centrale capaciteiten**, zoals callcenters en logistieke dienstverlening.
- operationele **aansturing** van (de opschaling van) grootschalige medisch-operationele uitvoeringstaken in het geval van een A-infectieziekte met landelijke impact

Huidige operatie bij GGD GHOR NL